

ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
 ՄԱՍԲ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
 ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
 Կապուց՝ Խարանգույ, Անգարա
 Զաստիքի, թիւ 36
 SAHIBI
 Melik Koçunyan

JAMANA K

ՃՈՂՈՎԴԴ ԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ	ԳԻՆ
17	4
ՄԱՅԻՍ 1937	
28 ^{րդ} ՏԱՐԻ	ՂՐՇ.
ԹԻԻ 11226	

ԱՆԳԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ

ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՐԱԶԱԽՏ ՖՕՆ ՊԼՕՄՊԵՐԿԸ

ՓՈՔԻՐ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՄԱՄԻՏ Է ԵՂԵՐ

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ՄՊԱՌԱԶԻՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ԶԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ԼՈՆՏՈՆԻՄԵԶ

ԼՈՆՏՈՆ 16. — Գերման պատե-
 ճապարակ մարազախտ ֆոն
 Պլոմպերկը ընդունեցեալ թագաւո-
 յի կողմէ, Ռիպլենթրոքի պատիւ-
 յի պարալիպտի սարքից հացկերոյթ
 իրարմ, որուն ներկայ էին Լորտ Հա-
 ռերի, Սամուէլ Լոր, Նէվիլ Չէմ-
 փերիսը և ուրիշ անձնաւորութիւնս
 Վոնը Համաձայնութիւնը
 ԼՈՆՏՈՆ 16. — Չեխոսլովակիոյ
 Վարչական Միւսն Լոտցոս տեսակ-
 յիցաւ Լոտցի և Նէվիլ Չէմփրէյնի
 կը կարծուի որ այս տեսակցու-
 թիւնները եկած են ցոյց տալու թէ
 Պրէսլաւի Համաձայնութիւնը արամա-
 յի է Համաձայնութեամբ մշակե-
 յալու Հունգարիոյ հետ իր ապագայ
 օրերու թիւնները:
 Չոյց կը արժի որ ֆոքր Հա-
 ռերիները Հունգարիոյ վերադիման
 մտք պայման կը գնէ որ Հունգա-
 յիս իր զրաջիներուն հետ կարգ
 կը ու յարձակողականի ուխտեր
 կըրուի որ Պուտափէշթի կառա-
 յարութեան Չեխոսլովակիոյ հուն-
 ցի ֆոքրամասնութեան մասին
 յիմարտութեամբ առժամայ համա-
 յարին:
 Այս Համաձայնութիւնը գոր 30-
 (Շար.ը 2րդ էջ)

Քենթրալի Արեւայիսկապոսը պատմական թագը կը դնէ ձօրն Զ. թագաւորին գլխուն

ԱՐՏ. ԳՈՐԾԱՎԱՐ ՐԻԻՇՏԻԻ ԱՐԱՍ

ՄԵԾ ՊԱՏԻՆԵՐՈՎ ԴԻՄԱԻՈՐՈՒԵՑԱԻ

ՊՈՒՔՐԷՇԻ ՄԷՁ

ՊՈՒՔՐԷՇ, 26. — Թուրքիոյ ար-
 տաքին գործավար Րիւշու Արաս
 այս առտու Պուքրէշ ժամանեց և
 կայարանը զայն դիմաւորեցին ար-
 տաքին գործոց նախարար Մ. Ան-
 թօնէսքօ, արտաքին գործոց նա-
 խարարութեան ընդհ. քարտուղար
 Պուտալէսքօ, բրթօքօյի պետ կրի-
 կորլէա, Պուքրէշի իւրքը, հելլէն,
 եռկօսուա ղեկավարներն ու բազմա-
 թիւ ղիւանազէտներ ու օրաչորո-
 ղողներ: Րիւշու Արաս իջաւ Ա-
 թէն Բալաս:
 Րիւշու Արաս
 Բարօլ թագաւորին
 պիտի ներկայանայ
 ՊՈՒՔՐԷՇ, 16. — Րիւշու Արաս
 այսօր Պուքրէշ ժամանեց և Երո-
 պոյի կեդրոնի, հարաւ արեւելեան
 մասին կացութիւնը քննեց ուսմէն
 պետական մարդոց հետ:
 Րիւշու Արաս վաղը ժընեւ կը
 մեկնի:
 Ժամը 12.15ին պալատ գնաց և
 ստորագրեց այցելուններուն տոմա-
 րը: Յետոյ, ժամը 12.30ին այցե-
 լեց Անթօնէսքօյին, որուն հետ
 ժամ մը տեսակցեցաւ: Թէվֆիք
 Րիւշու Արաս Պուքրէշ գտնուած
 միջոցին պիտի ընդունուի թագա-
 ւորին կողմէ և տեսակցութիւն
 պիտի ունենայ վարչապետ Մ. Թա-
 թարէսքօյի հետ:
 Պուքրէշի մամուլը
 եւ Ք. Րիւշու Արաս
 ՊՈՒՔՐԷՇ, 16. — Բոյր լրագիր-
 (Շար.ը 2րդ էջ)

ԱԼ ՊԱՆԻՈՅ ՄԷՁ ՆՈՐ

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԾԱԳԵՑԱԻ

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶՕՐՔԸ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱԻ

ԶՕԿՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐ ԽԻՍՏ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԶԵՈՔ ԱՈՒՒ

ՊԵՂԿՐԱՏ 16. — Թիւրանայէ ըս-
 տացուած վերջին լուրերուն համա-
 ձայն Ալպանիոյ մէջ նոր յեղափո-
 խութիւն մը ծագած է: Յեղափո-
 խութիւնը կը վարէ Ալպան աւա-
 ղանիներէն և նախկին նախարար-
 ներէն էթէմ Թօթօ:
 Ստացուած տեղեկութեան հա-
 մաձայն յեղափոխութեան սկիզբ
 հակառակ երեք օր ըլլալուն ղեկ
 կարելի չէ եղած զսպել: Յեղափո-
 խականներուն վրայ ղրկուած ոս-
 տիկան զօրացուածքը պարտուած են,
 ասոնց մէջ զանազոյ ստիկան զօ-
 րաց սպայ մըն ալ սպանուած է:
 Յեղափոխականները ամբողջ հեռա-
 ձայնի թիւերը կտրած ըլլալուն,
 կարելի չէ եղած աւելի տեղեկու-
 թիւն ստանալ: Կառավարութիւնը
 բոլոր միջոցները ձեռք առած է յե-
 ղափոխութիւնը խափանելու հա-
 մար:

Օդանաւային նոր վարժարան մը

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ ԳՈՐԾԸ

Օդանաւային ընկերակցութեան
 թուրք օդանաւային միութեան
 կողմէ կեդրոնին գումարած նիւտին
 Երկրորդ անգամ են միութեան վեց
 անկողնի տեղեկագիրները ու ան-
 յամուտ
 Սոյաանի անունները
 արգանքով յիշատակուած են:
 Միութեան գործունէութեան մա-
 յի արուած տեղեկութեան համա-
 յարին թուրք օդանաւային մասնաձե-
 վորու ղեկավարները 508 հոգի են

ՌՈՒՍ Ե՞ ԶԱԲՈՆ

ՄԵՐՁԵՑՈՒՄԸ ԿԸ ՍԿՍԻ

ԿԱՐԵԼԻ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՑ
 ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏԵԼ
 ՔՕՔԻՕ, 16. — Սովեթ Ռուսիոյ
 ղեկավար, որ Մոսկուայի ճամբով
 Պերլին կ'երթայ, Տօրէի գործակա-
 լութեան յայտարարեց որ կարելի
 էր բարեկամական լուծում մը գտ-
 նել ճարտի և Սովեթ Ռուսիոյ
 միջև գոյութիւն ունեցող դժուա-
 րութեանց:
 Եւրօպէական յայտնեց թէ պոլ
 խնդիրները պիտի քննուին ման-
 րամասնօրէն և ապահովաբար լու-
 ծում մը պիտի յանգին: Սխալ է
 ըսել թէ լաւ չեն ճարտի և Սովե-
 օր Ռուսիոյ միջև յարաբերու-
 թիւնները: Աւելի շիտակ կ'ըլլար
 ըսել թէ անկայուն են անոնք:
 Եւրօպէական ճարտի արտաքին
 գործոց նախարարին հետ ունեցած
 տեսակցութեանց մասին չեղանց թէ
 անելի մը չեն յանգած:
 Այս չեղանցը 130 հազար ոսկի պիտի
 արժեն:
 Միութեան վերջին մէկ ամսուայ
 հասոյթը 4,755,766 ոսկի է, որու
 1,163,554 ոսկին վիճակահանու-
 թիւնէն ապահովուած է:

ՊԻԼՊԱՈՅԻ ԱՆԿՈՒՄԸ ՄՕՏԱԼՈՒՏ

Վայրկեանէ վայրկեան կը սպասուի

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ԴԷՊԳԵՐՈՒ

Ըմբոստներու դիրքը ամրացած կ'երեւի

Պիլպայէն հեռացող Սպանիացի ընտանիքներ (Նիւրք կարգալ 3րդ էջ)

ԵՐԳԻԾ ԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վիճակագրության սիրահարը տեսրակ մը բռնած թաղապետական պաշտոնատան առջև կը կենար։

— Այստեղ ինչո՞ւ կը կենաս։

— Վիճակագրության խնդիրը։ Ամուսնութեան արձանագրութիւնները պիտի տանեմ։

— Տարուան մը ընթացքի նման՝ հոգիի ամուսնացած ըլլալը պիտի հասկենաս։

— Թէ առիկ պիտի հասկենամ և թէ՛ պիտի հաղիմ որ ամուսնացողներուն մէջ կինը բը շատ ևն թէ այսինքն։

ՓՂՈՍՎԵՐԸ

Օր մը առաջ հովանոց մը գրեցի։ Հովանոցը լայն էր և կտրուցաւ։ Ուր

կինը.— Ննջանենակին մէջ եղողը բարեկամդ է։

Այրը.— Ի՞նչ գործ ունի այդտեղ։

Կինը.— Մեկնելու մոտաւ՝ ու բռնը տարաւ..

լար չէր կտրեր անկա բնաւ։ Հովանոցի վաճառորդը ներողութիւն խնդրեց։

— Ներողութիւն, բայց յանցանքը իմն չէ, հաւանաբար փրկը արուեստական ակոյ այ կը դործածէր։

* * Օր մը, Հոծան հողէ ամանը կուտայ իր աղուն և կը հրամայէ աղբիւրէն ջուր բերել։

Տղան կը պատրաստուի մեկնելու պահուն, Հոծան կը կանչէ իր աղան։

— Երբեք իմ հորը քով, որ փառաւոր ծնծ մը կը քայէ անոր։ Երբ իր կինը կը զայրանայ, Հոծան կ'ըսէ.— Կտրելն ևս չը ծնծելը անողում է։

— Ձեր հիւանդութիւնը շատ կարեւոր է, սակայնակէտաբերաննիդ կաթիլ մը ընկելով չպիտի դնէք։

— Ձեր այցելինը ո՞րքան է տոթութիւն։

— Երեք սկիւ։

— Ձեր վեց սկիւ կուտամ։ Ասոր փոխարէն դուք ալ ինծի կ'արգիլէք խըմբը։

— Այս հովանոցի կոթին համար ըսած էիք որ փողակը է։ Մինչդեռ կտրուցաւ։ Եթէ փողակը ըլլալէ հովանոցի վաճառորդին խառնութիւնը գտայ։

— Այս հովանոցի կոթին համար ըսած էիք որ փողակը է։ Մինչդեռ կտրուցաւ։ Եթէ փողակը ըլլալէ հովանոցի վաճառորդին խառնութիւնը գտայ։

— Ձեզ գիտե՞ք որ ինչո՞ւ կը կասկածուի ինչ որ զործին մէջ ի՞նչ յանցանք զանազանը հասաւ, ինքնիրեն

ԻՆՉ ՊԻՏԻ ՈՒՉԵՍ

Այրը արարթմանին դուռը զարկաւ, կինը բացաւ։

— Ի՞նչ եկար ամուսինս, ճաշդ պատրաստեցի, շապիկներդ արդուկեցի, դուլպաննդ կարկեցի։

— Հասկցայ, կարծ կ'այէ, կրկին ի՞նչ ապագրեցիր ու զըրամը պիտի ուզես։

ՊԵՏ ՈՐՈՒ Կ'ԸՍԵՆ

Պաշտօնեային տղան հորը հարցուց։

— Հայրիկ, պետ որո՞ւ կ'ըսեն։

— Ըսեմ աղաս, իմ պաշտօնատեղիս կանուխ գացած օրերս ուչ եկող, ուչ գացած օրերս ալ կանուխ եկող մարդուն պետ կ'ըսեն։

ԲՆԱԻ

Նկարիչը թափուները ցոյց տալով բնաւ։

— Ցարդ պատրաստած նկարներու մէկ հատը անգամ հարիւր ոսկիէ պակաս չի ծախեցիր։

— Ցարդ քանի հատ նկար ծախեցիք։

— Բնաւ։

ԱՅՆՊԵՍ ՉԷ՞

Անփորձ որսորդը կը պատմէր։

— Գայլը տեսայ երբ ինծի կը յառաջանար, հրացանս շտկեցի, քայլը երկու քայլ նետեց... զէնքը չի պայթեցաւ... Անասունը անկենդան գետին գլորեցաւ։

— Խոսակցը որ շատ լամ էր որսորդին սուտերը պատասխանեց սակալի քրքիլ մը արձակելով։

— Սրտի կաթուածէ ինկած մեռած էր այնպէս չէ՞։

ԱՂԷԿ. ՍՍԿԱՅՆ...

Ամուսինը հիւանդ էր։ Կինը բժիշկին հարցուց։

— Ի՞նչ խորհուրդ կուտաք տօթթօր, ամուսինիս համար կըզդին աղէկ է թէ վուսփորը։

Բժիշկը պատասխանեց։

— Շիտակը ըսելով Տիկին երկուքն ալ լաւ են։ Սակայն եթէ ան կըզդի երթայ դուք ալ վուսփոր, եթէ ան վուսփոր երթայ դուք կըզդի երթալու էք։

ՕԹԵԿՑԱԻ

— Կեանքը անցեալ տարուանէ մինչև այս ատրի կիսով չափով աճանցած է։ Անցեալ տարի հաւկիթը շատ սուղ էր։

— Այնպէս է, սակայն այն ատեն զեն ան թարմ էր։ Այն ատենու ընէ մինչև այսօր օթեկցած է։

Կինը.— Ահաւասիկ նոր ծառան... Ներկայութեանս իսկ եթէ անընդհատ փաթթուիս համբուրես, կրկին ձայն չեմ հաներ։

ԳՈՆԷ...

Ճաշարանին մէջ ճաշող յաճախորդին առջև ծակծրկուած սփռոց մը դրած էին։

Յաճախորդը կարսօնը կանչեց։

Կարսօնը սփռոցը տեսաւ։

— Փոխեմ պարոն, ներողութիւն։

— Երբեք, փոխել չեմ տար։ Այս սփռոցը միւսներէն լաւ է։ Գոնէ ծակ տեղեր ունի այն տեղերը աղտոտ չեն։

ՉԻ ԺԱՆԳՕՏԻ

Օդին առանց ջուրի կը խմէր, և երբեք գուաթ մը ջուր անգամ չէր խմէր։

Հարցուցին։

— Դուք ընաւ ջուր չե՞ս խմեր։

— Ո՛չ։

— Ինչու։

— Անգամ մը բժիշկին գացած էի։ Սանկ մը քըննուիմ ըսի։ Երկարօրէն հարցուփորձելէ և քննելէ յետոյ ինծի ճշու ստամոքսը երկաթի պէս էս ըսած էր։ Այն ատենու ընէ ի վեր ջուր չեմ խմեր որպէս զի ստամոքսս չի ժանդոտի։

ԵՐԿՈՒ ԽՈՒԼԵՐՈՒ

ԽՍՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

* * Երկու խուլերու միջև հետեւեալ խօսակցութիւնը տեղի կ'ունենայ։

— Սրճարան կ'երթաս, բարեկամս։

— Ո՛չ, սրճարան կ'երթամ։

— Ա՛հ, ես ալ կարծեցի որ սրճարան կ'երթաս։

* * Նարէտին Հոծա օրին մէկը կ'ամուսնանայ խիստ տղեղ կնոջ մը հետ։ Հարսնիքը աւարտելէն վերջ, երբ հրաւիրեալները կը մեկնին, նոր հարսը կը մտենայ իր ամուսնոյն և խոնարհ կերպարանքով մը կը հարցնէ։

— Հոծա էֆէնտի, կը հաճի՞ս ըսել թէ բարեկամներդ որո՞ւ պէտք է երեւամ և որո՞ւ պէտք չէ երեւամ։

— Ինծի մի՛ երեւար տէ, որո՞ւ կ'ուզես նէ երեւայ, կը պատասխանէ Հոծան։

* * Օր մը, Հոծային դրացիններէն մէկը դուռը կը զարնէ Հոծային ու կ'ըսէ։

— Հոծա էֆէնտի, կը հաճի՞ս էշդ այսօրուան համար փոխ ալ ինծի։

— Էշս մեռաւ, կը պատասխանէ Հոծան։

Այդ միջոցին, սակայն, էշը, որ

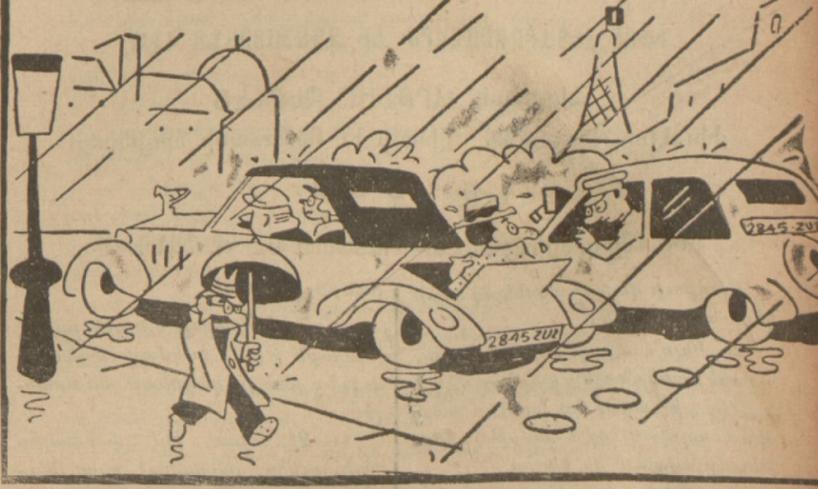

ախորը կը գտնուէր, կը սկսի զատ։ Ասոր վրայ, դրացին կը գտնայ Հոծային ու կը հարցնէ զարմանքով։

— Աս ի՞նչ է, Հոծա, էշս մեռաւ ըսիր, բայց ախորին մէջէն զտալու ձայնը ելաւ։

Հոծան, որ էշը շատու համար, այդ սուտը նարած էր, նեղարտած երևոյթով մը կը պատասխանէ։

— Բարեկամս, էշո՞ւն խօսքին կը հաւատաս, թէ ոչ իմ խօսքիս։

Թագսի չարժամարը (Մանուկ որ ինքնաշարժին յետասկողմը նըստողին)։— Թագսի՛ պարոն...

ԴՐԱՄԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Իսթանպուլի հեյլէն-հռոմէական թանգարանին մէջ հաւաքածոյի յատուկ հին դրամներու նորահաստատ մասնահիւրը

2800 տարուան անցեալ մը ունեցող դրամագիտութիւնն՝ ՌԻՔ ԳՍՍԱԻՌՈՒԹԵԱՆ ԲԱԺՆՈՒԱԾ

Գրեց՝ ԵՊ. ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

Ա. Շրջան. — Արքայի օճ (Սեւ մական զիմագիծ) ինքնօրէն քաղաքներու վարչութիւն, Բրիտանուէ 800 տարի առաջ մինչև 480 (Ն. Ք.). Մէկ կողմէ կենդանի կամ մարդու պատկեր առանց գիրի, իսկ հակակողմէ հողմահարի պէս կամ 1—2 խոռոչ ձեւացող ազեղ գրոյժ մը կայ՝ մետաղը նախ ստորոտի կաղապարին վրայ բռնել տարու և յետոյ բռն կնքողով գրոյմելու համար:

Բ. շրջան. — Ք.է առաջ 480էն 350 — Դրամին երկու կողմը դէմք կամ առարկայ մը նկարուած է, հեյլէնական գիրեր կ'ընկերին, երբեմն միատառ, իսկ ոմանք դեռ առաջուան պէս անգիր են և հակակողմը դեռ խոռոչաւոր: Հանրապետական անկախ քաղաքներու վարչութիւնը անվտանգ կը շարունակուի: Ոսկին հաղուագիւտ է: Հարիւրաւոր քաղաքներ, իրենց մասնաշառուկ գիւնանշանով դրամներ կը տպեն, օրինակ Լիւթիան ունի առիւծը, Կիլիկիոն՝ թռչն ձուկը, Քաղկեդոն՝ ցուլ մը, Եփեսոս՝ թզենի տերու կամ մեղու եւն.:

Գ. շրջան. 350էն մինչև 30 Ն. Ք. — Թագաւորական դրամները նուիրական կը դառնայ Մակեդոնացի Ֆիլիպպոսէ և Մեծն Աղեքսանդրէ սկսեալ և Սթաթէր ոսկեգրամը ընդհանուր կ'ըլլայ: Աղեքսանդրի և իր կայսրութիւնը բաժանող յաջորդներուն օրով թէթրատարխմը — 4 տրախմի = 16 կուս, իր ստորաբաժանումով կը տարածուի առեւտուրի մէջ: Կան նաեւ ազատ թողուած քաղաքներ, օրինակ Պէրկամա, Եփեսոս, Իզմիր, Լարսու եւն., որոնք ինքնօրէն դրամ կը տպեն: Աղեքսանդրի կայսրութիւնը բաժանող թագաւորներ իրենց դէմքին տեղ երբեմն ժիւղիթի, Հէրքիլի նկարները գրոյմած են, միշտ հեյլէնական գիրերով: Դրամներուն երկու կողմն ալ պատկերներ կան անպատճառ:

Դ. — Հռոմէական կայսրութեան շրջան — 30 Ն. Ք. մինչև 330 յետ Բրիտանուի — Դարբէլ ի վեր հանրապետութեամբ կառավարող

և հրեպատոններու, աղետական ընտանիքներու անուան նուիրեալ դրամներ ունեցող Հռոմ՝ Օգոստոսի կայսր հռչակուելէն յետոյ՝ Ն. Ք. 30 մինչև 330 յետ Բրիտանուի, լատին տառերով հռոմէական գահակալներու դրամներ կը շրջաբերին՝ կայսրերու պատկերը գերազանց ճշգրտութեամբ փորագրուած:

Ե. շրջան. — Արեւելեան կայսրութիւն (Բիզանդական) 330էն մինչև 1453 — Թէև նկատելի է որ իսթանպուլի Լատիններէն գրաւուէն յետոյ (1204) Բալէօլից ցեղը գրեթէ աննշան դրամներ տպած է և անոնք ալ անարուեստ:

Զ. — Իսլամական դրամներու ճիւղը, մօտաւորապէս 638 թուականը իբր հիմ ընդունելով արաբատա սեռի շարունակութիւնը, ուր կը գտնենք ուսումնասիրուելիք զատուորութիւն թրքացի դրամներու՝ Իրագի և Գոնիայի Սելճուկներ, Իլխանիյէ, Փոքր Ախոյ գահազան իլխանապետութիւնը, սեռի մը որ կը շարունակուի մինչև մեր օրերը:

Է. — Միջին Դար. 1453էն մինչև 1789թ: Ամերիկայի գիւտով ոսկին կը ծաւալի Եւրոպայի մէջ և 16րդ դարուն զեզարուեստը կ'արտադրէ շքեղ դրամներ, մասնաւոր Գերմանիոյ, Բօլոնիոյ և Աւստրիոյ մէջ:

Ը. — Արդիական դրամներ, նոր Դար: Հին դրամներու հաւաքածոյ կազմողներ միշտ անակնկալի կը հանդիպին նկատելով որ 2800 տարիներու անազին անընդհատ միջոցին դրամներու զատուորութիւնը անստեղծ է և հակառակ եղած պըրպտուսներուն և արդի բազմատեսակ ճոխ հրատարակութեանց գեական անձանթ կտորներ, ըլլայ նախնական շրջանէն և նոյնիսկ Միջին դարու եւրոպական կամ իսլամ դրամներու մէջ, որոնք պատմութիւնը կամ խնդրոյ առարկայ անձին գոյութիւնը կըրնան լուսաբանել:

Եւրոպացի ամէն հաւաքորդ մեծ հետաքրքրութեամբ իր ազգային անցեալ յիշատակը վերանորոգող այդ դրամներուն մասնաւոր կարեւորով ըսաւ.

Լորութիւն կուտայ երբ հազուադրուա են:

Արդ, մարդկային ցեղի, քաղաքակրթութեան և զեղարուեստի օրրանը եզոզ մեր թուրքոյ մէջ, արդի հանրապետական վարչութեան օրով, երբ պատմական գիտելիքները մեծապէս կը գնահատուին, ուժ կը տրուի այդ ուսման, ուրեմն նոր սերունդը, ըսնք համալսարանականներ, որոնք հազարներով կը հաշուուին, իբր լուրջ ամաթեօս, ինչո՞ւ չեն հետեւիր ու խորաքննիր, հաւաքածոնք կաղմեւալով, որոնք շատ աւելի հետաքրքրական են քան Եւրոպացիներու 15րդ դարէն առաջուան հին և բուրովին անճաշակ անարուեստիչըրամները: Եւ յետոյ գիտական ճիւղերու հետեւող նիւթապէս օժտուած անհատներ, ազատ ասպարէզի մէջ գտնուող հարուստ, դրամատէր, հասառու, չեն հետաքրքրուիր այդ խիստ գնահատելի նշխարներուն, որոնք անցեալի փառաւոր յիշատակներն են, իւրաքանչիւրէն իր մէկ վէպը ունի:

Մեր երկիրը ճոխ է այդ դրամներով, խիստ շատեր անտարբերութեան պատճառաւ կը փնտնան, նոյնիսկ մօտ անձններս այն գեղեցիկ Մանուկիյէ, կամ Սէլիմ Գ. Մուսթաֆա Գ.ի կամ Քընտըզիզեզատեւի ոսկիներ, որոնք կանանց կուրծքերը կը զարդարէին, այսօր նորոյթ ըլլալէ դադրած, քանի մը հարիւր տարուան դրամներ կարգաւ իբր մետաղ հալեցնելու են թարկուեր են, ցաւալի երեւոյթ, մինչդեռ ասոնք և նմանները մէյմէկ ազգային յիշատակներ են:

Ու երբ մասնազէտ բրօքէստներ իսկ չեն զբաղիր, այլուր փընտառելով իրենց քանաճոյքը, յառաջիկային անգտանելի պիտի ըլլան այս երկրին մէջ գոյութիւն ունեցող հաւաքածոյի դրամները, մասնաւոր Անատուլի հին թրքացի իլխանութեանց պատկանողներ:

(2)

(Շար.)

altun çiçek

TRAŞ BIÇAĞI

BİR SEYAHATE ÇIKARKE

Günesi, Yağmuru, Karı, Rüzgarı

DÜŞÜNÜN VE ÇANTANIZA

KREM PERTEV

YERLE ŞTİRMİYİ UNUTMAYIN

«Ժամանակի թերօր»

Թիւ — 6 —

ԾՈՎԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԸ

Ժ Ա Ն Պ Ա Ր

ԽԻՍՏ ՀԵՏԱՔՐԲՐԱՇԱՐԻ ԵՒ ԶԳԱՅԱՑՈՒՆՑ ՎԷՊ

Հեղինակ՝ ԱՐԹԻՒՐ ՊԵՐՆԷՏ

Ժիւսէֆի, Սիւրբուժի, Վիսօփի եւ Բօֆէրսափ հեղինակը

Ա. Մ Ա Ս

ՌՈՒ ԸՆԹԵՐՑՈՂԸ ԱՆՎԱԽ ՊԱՏԱՆԻ ՄԸ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻ

Տարբուր դուքը տեսնելով անոր կեցուածքը, գոնց

— Ինչո՞ւ այսպէս փոխուեցար, պզտիկ, անձանակի զարծար մէկի ի մէկ, քիչ առաջ կը խօսէիր բայց հիմա աղկական պէս ամօթխածութեամբ առջնու կը նայի:

— Ինչ է որ կը վախնաս, ըսաւ Ռիւթէր բայեմտօրէն Տարբուր խօսքը կտրելով:

— Ոչ, ծովակալ, կ'ուզէի որ, թէ այսինքն թէ... կմկմաց ժանպար առանց խօսքը կարենալ աւարտելու:

— Չէ, տղաս, ինչ վախնալիք չան չունիս, հանդարտէ, ըսաւ Ռիւթէր:

Խօսքը հօլանտացի սպային ուղ-

րելի նայուածքով ուղղակի չերեք նայեցաւ այն մարդուն որու վրայ այնքան հիացած էր:

— Էհ, տղաս, հիմա ինքզինքը գտա՞ր, խօսք առաւ Ռիւթէր համետօրէն:

— Կամաց կամաց կը գտնեմ, ըսաւ ժանպար:

— Շատ աղէկ, տղաս, պիտի սպասեմ որ բոլորովին ինքզինքիդ տէր ըլլաս, այն ատեն կը խօսինք, ըսաւ ծովակալը:

Այս խօսքին վրայ ժանպար իր խօսելու ազատութիւնը գտնելով ըսաւ.

— Պարոն ծովակալ, առաջին վայրկեանը քիչ մը դժուար եղաւ ինձի համար, ես որ ոչ Աստուած տեսած եմ ոչ թագաւորը, մինչև այսօր ոչ մէկ վեհ բանի վրայ զմայլած եմ այնքան որբան ձեր վրայ:

Ռիւթէր երիտասարդ նաւատիրին անկեղծ շեշտէն հասկցաւ թէ կեղծաւորութիւն չէր ըրածը թէ ատ խօսքին մէջ իր ամբողջ հոգին էր որ դրած էր:

Ատոր համար կրօնական լրջութեամբ ըսաւ.

— Տղաս, ես չէ որ հասցայի ինքզինքս այս դիրքին, այլ Աստուած:

Ժանպար որ ոտքը իր վարդապետին նաւէն ներս դրած օրէն իր թիւ մը արցունք չէր թափած, այս բառերը լսեց. չկրցաւ կաթիլներ ինքզինքը, արցունքի կաթիլներ տեսնուեցան աչքերուն մէջ:

— Գուշակեցի արդէն որ այս տղան սրտի տէր է, ըսաւ Ռիւթէր, ունիմ, շատ օգտակար կրնայ ըլլալ ինձի:

Ապա ձայնը բարձրացնելով ըսաւ.

— Տղաս, եկած ատենդ պատրաստ եմ քեզ հետ ըլլալու:

— Այո, պարոն ծովակալ, սայ, պատասխանեց երիտասարդը:

— Պատմէ տեսնեմ, ինչ տարիներու:

(Շար.)

ՁԵՐ ԴԷՄՔԸ | ՏԳԵՂՑՆՈՂ

ՄՕՏ ՕՐԷՆ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆԷ
Հայ անգուգական վիպագիր
ՅԻՐՎԱՆՋԱՏԵԻ
գլուխ-գործոց ՍԷՆԱՐԻՕԳ

ՎԵՐՋԻՆ ՇԱՏՐՈՒԱՆԸ

որ գրուած է Խ. Հայաստանի Սիմեոնյանի վարչութեան խնդրանքով եւ որ այժմ ժիլմի կը քառուի Պաֆուի մէջ Եւրոպ. եւ ամերիկ. ամենամեծ Ֆիլմերու նոխարեանը
Կարգալով ՎԵՐՋԻՆ ՇԱՏՐՈՒԱՆԸ սէնարիօն ինքզինքնից պիտի զգաք նեւսորէն ներմակ պատահին առջեւ
Փնտրեցէ՛ք ձօ՛ս օրէն ամէն տեղ

ՅԱՐԳԵԼԻ ՅԱՃԱՄՈՐՈՂՆԵՐՈՒՄ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Քարափին վրայ ճամբորդներու նոր սրահի մը կառուցման հետեւանքով, Ղալաթիոյ քարափի նախկին գրասենեակս փոխադրած եմ նոյն կարգը. ԲԸՆԹԸՄ ՃԱՏՏԵՍԻ Թիւ 17 գրասենեակը, ուր պատրաստ եմ ըստ առաջնոյն անհրաժեշտ բոլոր դիւրութիւնները հայթայթել ինձի զիմող ճամբորդներուն:

Վստահ եմ որ, տարիներէ ի վեր հաստատութեանս ծանօթ յարգելի հասարակութիւնը, պէտք ունեցած պարագային, պիտի հաճի պատուել գրասենեակս, ուր ամէն տեսակ տեղեկութիւն և դիւրութիւն կը տրուի սիրայօժար:

Հեռաձայնի նոր թիւ 43043:
Շոգեմատալին գործակալ
ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՔԷՕԼԷՆԱՆ

Ի՞նչ անմտութիւն է տառապիլ... երբ

ԿԱՅ ԴԱՐՄԱՆԸ

ԿՈՒԻԲԻՆԸ

ամէնէն աստիկ լիցիտու և ակոսայի ցաւերը, սոմաթիզմի խիթերը

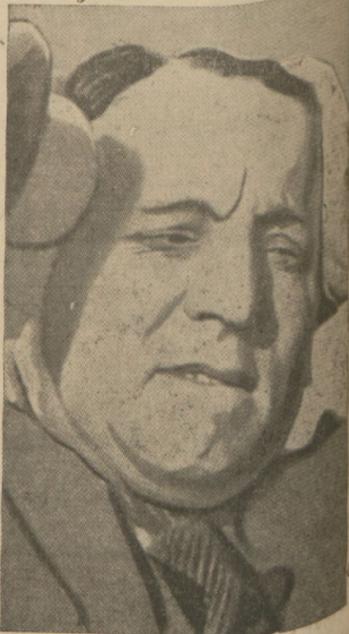
ԿԸ ԿՏՐԷ

ԿՈՒԻԲԻՆԸ

մտէլէ առաջ եկած բոլոր տառապանքները, յօդերու մէջքի, ջըղային ցաւերը

ԿԸ ՀԱՆԴԱՐՏԵՑՆԷ

Կոիբի, հարուխի եւ նման հիւանդութեանց դէմ մասնաւորաբար ազդու է

Կը պատրաստուի Ռասիոյի Զակոպի Գիւլիսի գործարանին մասնաճիւղէն
նագէտ միաբաններուն կողմէ

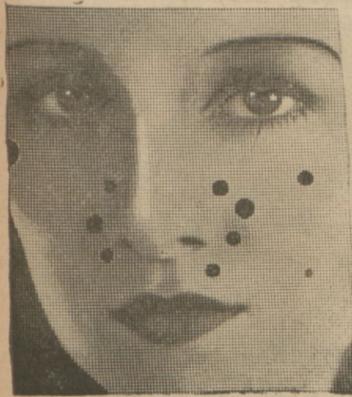
Ակուայի խիւսը

Հազուադէպ և շագիկի պէս կարելի է միայն ընդ մերթ փոխել: Տարիներէ ի վեր փորձեցի անհաշիւ ջրեր և անհաշիւ համար անհրաժեշտ է: Այս յատկութիւնը միմիայն

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ակուայի խիւսին մէջ կրնաք գտնել եւ ձեր բերնին առողջութիւնը անով կրնաք ապահովել

Սկոսները կը փայլեցնէ, ակուայի միսերը կը մաքրէ և կը զօրացնէ, բերնի միջբոսները կ'անհետացնէ: Օրը երկու անգամ խոզանակելը զանց մի' առնէք:

Սեւ գնդիկները անհետացուցէ՛ք
Ինչպէս կը կազմուին այս գնդիկները

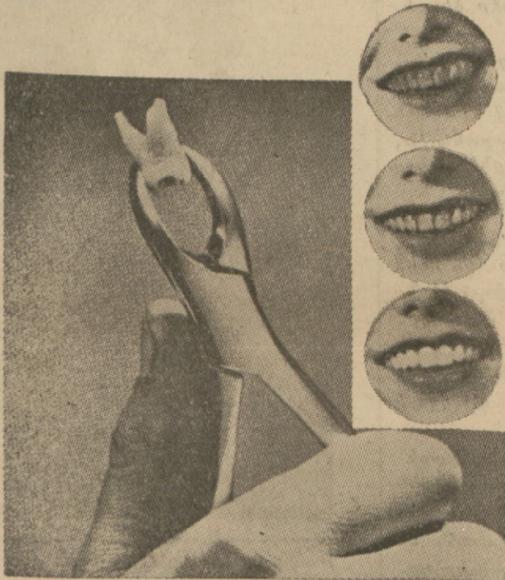
Մորթը իր բլիթներուն միջոցով ընկալում կոչուած իւր մը կ'արտադրուի: Այս պատճառով կարող մը կ'ինքնուրու ըստ տեսնուած թիւ փայլունու նութեան պատճառ կ'ըլլայ: Ո՛վ չի ճանչնար դէմքը ազդեցող սեւ գրնդիկները, զորս երբեք պայթեցնէ՛ք: Տե՛ս մօտէքս կոչուած իւր մը կ'արտադրեն: Ո՛րէն ըսէ՛ք եթէ ըսէ՛ք ձեր դէմքին, օղուտ մը չընէր:

Ինչպէ՛ս անհետացնել
Այս երկու իւրերը հաւեցնող ԳԻՆՇԵՐՈՒԱՆ ՔՈՒԷՄ ՍԻԱՄՈԻԶՁ գործածեցէ՛ք և յետոյ ՅԵՐԵՅՈՒԱՆ ՔՈՒԷՄ ՍԻԱՄՈԻԶՁ առէ՛ք: Կ'անհետացնէ թիւն փայլունութիւնը:

CREME SIAMOISE
ԿԸ ՄԱՆՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՂ (3)

ՄԻՆԷ Ա.ԶԱ.Ք
այս ԵԱՐՔՈՒ կը ներկայացնէ
Կոյս Երիտասարդը
Կերի Քուրքի կողմէ
Բեմադրիչ Ֆրանկ Քարա
Յաւելուած՝
այժմէական լուեր
Յայտագիրը կը փոխուի
Չորեքշաբթի օրերը

ՍԱՆԻՆ Ի հրաշալիք Ա.բցանը ակուաներու հոգեառն է ՍԱՆԻՆ ակուայի բաթը անոնց փրկարարն է

Առաջին օր
Երկրորդ օր
Երրորդ օր

Փորձեցէ՛ք եւ պիտի տեսնէ՛ք

Թօմպուլիկ ոտքի կենալու ուժ չունէր, վէրքը մահացու էր, արիւնը կը վաղէր, Արիսթօն վիրաւորելէ ետք, նուազած գետին ինկաւ:
Երբ Արիսթօ մահուան վերջին սարսուռով աչքերը բացաւ թիչ ետք յաւիտենապէս գոցելու համար, Վիտօքը գլխուն վերեւ տեսաւ, յաղթականը անոր ըով կեցած զայն կը դիտէր, Չար ոգիին վերջին շունչը փչելուն կը սպասէր:
— Յաղթականը դուն եղար բայց նայէ ինչ վիճակի հասցուցի զաւակդ, խորրդաց Արիսթօ:
— Բայց վրէժս առնողն ալ ան եղաւ, ըսաւ Վիտօք վերջին նայուածք մը նետելով իր թշնամիին վրայ:
Արիսթօն մարմինը քանի մը կծկուցներէ յետոյ անշարժացաւ:
Չարութեան թագաւորը մեռած էր:
Վիտօք Մանօնի մօտեցաւ:
Մանօն իր զակին զուլըր զրկած, ներքնապէս կուլար:
Վիտօք իր կնոջ այս վիճակը տեսնելով, քաղցր ձայնով ըսաւ.
— Չգէ որ տղուն մարմինը պարտիզականի խրճիթը փոխադրեն, պէտք է օգնենք որ դարձի եկած եւ հանգիստ մեռնի:
Քօքօ եւ Պիպի վիրաւորը զրկելով պարտիզականին խրճիթը ուղղուեցան:
Վիտօք եւ Մանօն, իրարու կրթնած, արցունքը աչքերնուն, գետին նայելով, իրենց հողեհատորին վէրքէն կաթող արիւնը դիտելով, Պիպի եւ Քօքօի հետեւեցան:
Երբ խրճիթ հասան, Վիտօք հոնկէ դուրս ելլող պարտիզականութիւն ըսաւ.

— Ապահովութեան տեսուչն եմ, կը հաճի՞ք ձեր տան մէջ ընդունիլ սա մահամեծը որ հագիւ քանի մը վայրկեան կ'ապրի:
— Մտէ՛ք, պատասխանեց բարի կինը վիրաւորը տեսնելուն:
Չանոնք առաջնորդեց պզտիկ սենեակ մը:
Քօքօ եւ Պիպի մահամեծը անկողնի մը վրայ դրին:
— Առանձին ձգեցէ՛ք մեզ, ըսաւ Վիտօք իր գործակիցներուն:
— Տիկին, կը հաճի՞ք քահանայ մը կանչել, չեմ գիտեր թէ մինչեւ անոր գալը պիտի ապրի՞, հարցուց Մանօն յուզումով:
— Ամենայն սիրով, հիմա կ'երթամ, ըսաւ պարտիզականութիւնը եւ դուրս ելաւ:
Վիտօք եւ Մանօն առանձին մնացին իրենց մահամեծ զակին սնարին զուլըր:
Թօմպուլիկ, գլուխը բարձին կրթնցուցած, դէմքը սեռելի գոյն առած, դիմադծերը կծկուած, կեանքի ոչ մէկ նշան ցոյց կուտար:
Արիւնահոսութիւնը դադրած էր, եթէ ատենը մէյ մը հառաչանք չարձակէր, զայն տեսնողը կը կարծէր որ արդէն մեռած էր:
Մանօն անոր վրայ ծոցաւ, չկրնալով ինքզինքը զսպել, սկսաւ բարձրաձայն հեծկտալ:
— Խեղճ, դժբախտ զաւակս, մոլտաց, վախնալով որ գինքը կը լսեն:
Կ'երեւի թէ Թօմպուլիկ լսած, երբեք սկսած էր, աչքերը բացաւ, պաղած թրեթր ուղղեց դէմը կեցող մարդուն եւ կնոջ, կարծես այս անգամ զանոնք չէր ճանչնար:
Քաղտնի ոստիկան Վիտօքը եւ Մանօնն էին փոխ

ՍԱԿԱՐԱՆ

15 Մայիս 1937 ՇԲ.
ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ

Պետ. Դրամատուն Գ. Կ.	90
Պանք Օթօման բաժն. ֆր.	420
Ներքին Փոխառութիւն	90
Սվազ Էրզրում	40
Անասուլու պարտ. Ա. Բ.	44
Պօն Անասուլու	29
Անասուլու բաժ.	20
Իւնիթիւրք Ա.	10
» » Բ.	9
» » Գ.	10
Իչ Պանքաւր	10
Պօմօնթի	10
Քարափի պրաթիթ.	1063
Ք. Թ. Ա. Դ. Մ. Մ. Մ.	623
Թրքական ոսկի	130
Սիւրբիլի	113
Լիւրէի	573
Ֆրանք ֆրանսական	85
Չուլիցիլական ֆրանք	23
Պիւլիական ֆրանք	14
Տրախի	23
Լէյ	126
Լէվա	20
Տօլար	
Ռայխսմարք	
Ե Ր Յ Զ Է	
Լոնտոն	625
Բարիք	17.00
Հոնգ	15.00
Տօլար	0.79-83
Պրիւքսէլ	4.70
Աթէնք	88.57
Սուաբիական	4.20
Լէվա	64.34-35
Մոսկուա	24.93
Չուլիցիլիա	3.47